

01 Urban Constellation

Groenewoud / Buij (Gerard Groenewoud (Rozenburg 1958) en Tilly Buij (Wijdenes 1957)

Keramiek
Stationshal
2000

Om de toeschouwer heen ontvouwt zich een gezicht op een nachtelijke stad. De tegels zijn op kleur uitgezocht naar de pixels van een per computer uitvergrote foto. Dit levert een abstract beeld van de stad op dat op afstand zijn details prijsgeeft.

02 Lichtsculptuur

Herman Kuijer (Schalkwijk 1953)
Neonbuizen
In de boog van het Aegongebouw, Lange Markstraat 11 / Sophialaan 1989

Abstracte lichtsculptuur van gekleurde neonbuizen boven in de bogen van het Aegongebouw die vooral bij avond een verrassend beeld opleveren. De achtergelegen tuin met daarin een wisselende opstelling van beelden is ook aangelegd naar een ontwerp van de kunstenaar.

03 Zonder titel (Wall Drawing 621)

Sol LeWitt (Hartford 1928 – New York 2007)

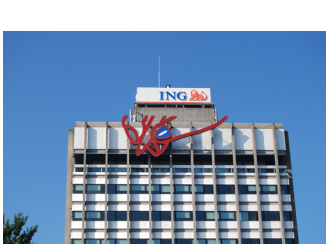
Muurschildering
Entreehal van het Aegongebouw, Lange Marktstraat 11
1989

De beroemde Amerikaanse kunstenaar Sol LeWitt leverde het concept voor deze grote geometrische muurschildering die door anderen is uitgevoerd ter gelegenheid van de opening van het Aegongebouw. Sol LeWitt is een vertegenwoordiger van de Minimal Art. Hij werkt met basisvormen als bol, driehoek en kubus in steeds variërende reeksen zoals ook hier het geval is.

04 Schrijvende Hand

Marte Röling (Amsterdam 1939)
Neonsculptuur
Bovenaan de toren van het voormalige Postgirogebouw (nu ING), Tesselschadestraat 1
1975

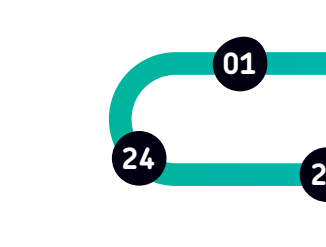
Bovenaan de gevel is in rode lijnen een schrijvende hand te herkennen die verwijst naar de functie van het gebouw.

05 Objet Retrouvé
Peer Veneman (Eindhoven 1952)
Brons
Entreehal van het Achmeagebouw, Lange Marktstraat 26
1991

Grote kandelabervormige structuur bekroond met een gele “vlag”, die steunt op een van de grote balken in de hal van het complex. Het barokke beeld reageert op het strakke stramien van de constructie van het gebouw.

06 Borstbeeld van Anne Vondeling

Jentsje Popma (Zwolle 1921)
Brons
Hoek Nieuwestad / Kleine Kerkstraat
1981

Anne Vondeling (Appelscha 1916 – Mechelen 1979) was een belangrijk politicus van de PvdA. Hij was o.a. minister van Financiën en vicepremier in het kabinet Cals en voorzitter van de Tweede Kamer. Onder het borstbeeld, dat hem in een karakteristieke houding afbeeldt,ligt een roos, symbool van de Partij van de Arbeid.

07 Omsk

Machiel Braaksma (Bartlehiem 1959)
IJzer, geverfd
Nieuwestad op de brug / pijp tegenover het Stadskantoor
2003

Kunstwerk in de vorm van een ouderwetse richtingwijzer. Op de wijzers staan teksten als “ ’t Is avond in Siberië” en “en nergens is een leeuw”. De kunstenaar kreeg opdracht om iets met tekst te doen.

Hij koos daarvoor een tekst van drs P. (Thun 1919), een bekend Nederlands tekstschrijver en zanger, waarmee hij symbolisch verwijst naar de stad Leeuwarden (leeuw) in het voor randstedelingen hoge en koude noorden (Siberië). Het is een tekst te midden van alle andere teksten (uithangborden, neonreclames e.d.) op de Nieuwestad.

08 Pieter Jelles Troelstra

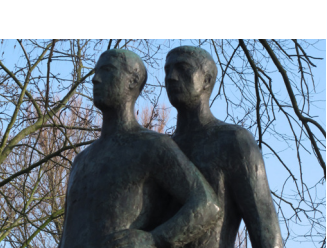
Hildo Krop (Steenwijk 1884 – Amsterdam 1970)

Brons
Oldehoofster Kerkhof naast de Oldehove
1961/1962

Pieter Jelles Troelstra (Leeuwarden 1860 – Den Haag 1930) is ten voeten uit afgebeeld achter een soort kathedr. Troelstra was jurist, schrijver en dichter maar was vooral bekend als socialistisch voorman die aan de wieg stond van de Sociaal Democratische Arbeiderspartij, de voorganger van de Partij van de Arbeid. In 1918 riep hij op tot een socialistische revolutie waarbij het koningshuis werd afgeschaft. De revolutie mislukte.

Prinsentuin
1955

Twee levensgrote mannenfiguren staan achter elkaar; de achterste steunt de voorste. Op de sokkel van het monument staat “Wol forbûke net forslein” (Wel geblutst niet verslagen) 1940–1945.

11 Zig zag
Eja Siepman van den Berg (Eindhoven 1943)
Brons
Prinsentuin, in de vijver
1996

Vrouwelijk naakt zonder hoofd en zonder armen. Het geabstraheerde beeld is ontworpen in het kader van de Internationale Vrouwendag.

15 Campus Stellae
Groenewoud / Buij (Gerard

12 Zonder titel
Gerlof Hamersma (Leeuwarden 1953)
Beton, ijzer
Prinsentuin, oostingang
1990

13 Joods monument
Kees van Renssen (Delft 1941)
Keramiek
Jacobijner kerkhof
1987

Het kunstwerk bestaat uit twee constructies: een witte muur met ronde bogen en contrasterend in tegengestelde richting een met groen begroeide structuur van betonijzer, eveneens met bogen. Het kunstwerk markeert de twee kruisende verbindingssassen van het fiets- en voetpad en de ingang naar de historische Prinsentuin.

16 Meetbaar water
Jan Ros (Winterswijk 1961)
Diverse materialen
Groentemarkt, in de gracht tussen

Het monument ter nagedachtenis aan de Joodse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog bestaat uit een zuil met aan twee zijden een rij vierkante blokken. Het is gemaakt van beschilderde keramische tegels die deels van teksten en Joodse te-

kens zijn voorzien. Het gedenkteken staat voor de voormalige Joodse school waarop nog twee andere gedenkstenen zijn aangebracht. De teksten hebben te maken met deze school en het verdwenen Joodse leven in Leeuwarden.

14 Us heit

Bart van Hove (Den Haag 1850 – Amsterdam 1914), beeld Willem Molkenboer (Leiden 1844 – Amsterdam 1915)

Brons en natuursteen (sokkel)
Hofplein tegenover het Stadhoudelijk Hof
1906

Standbeeld van Willem Lodewijk van Nassau-Dietz (Dillenburg 1560 – Leeuwarden 1620), de eerste stadhouder van Friesland en bijgenaamd “Us heit” (Onze vader). Willem Lodewijk is afgebeeld als legeraanvoerder, in harnas met een commandostaf in de rechterhand en de linkerhand op het gevest van zijn zwaard.

15 Campus Stellae
Groenewoud / Buij (Gerard

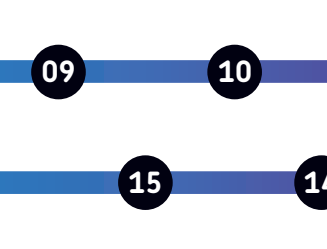
de Brol en de Paardepip
2004

De constructie bestaat uit een rechthoekige betegelde kuip met daarin een staande mannenfiguur. In het kunstwerk is een peilstok geplaatst om de helderheid van het water aan te tonen. Het is geplaatst ter afsluiting van het project om het water in de grachten schoner en toegankelijker te maken.

17 Mata Hari
Suze Boschma-Berkhout (Indramayu 1922 – Alphen aan den Rijn 1997)
Brons
Over de Kelders
1976

Mata Hari, haar echte naam was Margaretha Geertruida Zelle (Leeu-

warden 1876 – Vincennes 1917), was beroemd om haar “oosterse” dansen. Zij werd hier aan de Kelders geboren. Met haar dansen stond zij op de belangrijkste podia van Europa. In 1917 tijdens de eerste wereldoorlog werd zij door de Fransen wegens spionage voor de Duitsers ter dood veroordeeld en gefusilleerd.

18 Vischmarktpijp
Ineke Ekkers
Gietijzer
Voorstreek, Vismarktpijp
2011

Het kunstwerk bestaat uit een negen meter lange pijp met aan het uiteinde een vis. Het herinnert aan de vismarkt die hier tot ver in de 19de eeuw plaatsvond.

19 Amor Proximi, amor dei
Groenewoud / Buij (Gerard Groenewoud (Rozenburg 1958) en Tilly Buij (Wijdenes 1957)
Gepoedercoat roestvrij staal
Amelandshof

1999
Amor proximi (liefde voor de naasten) en Amor dei (liefde voor God) bestaat uit twee gestapelde lettervormen die door een lijn in de straat met elkaar verbonden zijn. Het kunstwerk staat op een pleintje tussen het verzorgingshuis locatie “Het Nieuwe Hoek” en de Sint Bonifatiuskerk en verwijst naar deze instituten.

20 De steenbok en de raven

Groenewoud / Buij (Gerard Groenewoud (Rozenburg 1958) en Tilly Buij (Wijdenes 1957)

Brons, verguld (ei)
Turfmarkt, op de dakranden van het Fries Museum aan weerszijden van de straat
1995

De steenbok staat op een verguld ei op de dakrand boven de entree van het museum, de zeven raven zitten op de tegenoverliggende dakrand. De betekenis van dit kunstwerk wordt overgelaten aan de fantasie van de beschouwer.

21 Ode aan het riet
Hans Pulles (Aruba 1968)

(Leeuwarden 1904 – 1964), die detectives schreef met als hoofdpersoon de speurder Charles C.M Carlier, alias De Schaduw. In de zijgevel van Wirdumerdijk 43 is het beeldmerk van “De Schaduw” geplaatst zoals dit op de omslagen van de detectives van Havank stond. De vormgever hiervan is Dick Bruna (Utrecht 1927).

23 Mercuriusfontein

Gustav Adolf Bredow (Krefeld 1875 – Stuttgart 1953)

Brons, natuursteen
Wirdumerdijk, plein voor de Beurs, tegenwoordig Openbare Bibliotheek
1923

Een bronzen beeld van Mercurius, de god van de handel, bekroont de fontein. Het beeld staat op een sokkel met op de hoeken kinderen met vissen. De sokkel staat in een schaalvormig bassin met vier figuren die stroomgoden en –godinnen verbeelden. De fontein stond oorspronkelijk op het Zaailand, maar is in verband met de herinrichting hiervan verwijderd. Het kunstwerk wordt in 2012 herplaatst op deze locatie.

24 Zonder titel
David van de Kop (Den Haag 1937 – Dreischor 1994)
Messing
Wilhelminaplein 1, binnenhof van het gerechtsgebouw
1995

Abstract tonvormig kunstwerk geplaatst aan de linkerzijde van het binnenplein voor de entree van het gerechtsgebouw. Het is een stapeling van geometrische vormen waarin een paardenkop opvalt. Het paard speelt een grote rol in de klassieke beeldhouwkunst en wordt vaak ervaren als de connectie tussen hemel en aarde. De thematiek van de beeldhouwer was nauw verbonden met de klassieke mythologie.

22 Plaquette Havank
Ben van der Geest (Leeuwarden 1949)
Brons
Wirdumerdijk 41
1996
Plaquette ter herinnering aan Havank, pseudoniem van Hendrikus Frederikus van der Kallen

eeuwarden in beelden

Beeldende kunst in de openbare ruimte

Route A	Beelden in de binnenstad
---------	--------------------------

Beeldenroute Binnenstad	
Voor u ligt een wandelroute langs een groot aantal kunstwerken in de openbare ruimte van de Leeuwarder binnenstad. Het gaat over dat deel van de stad dat rondom de grachten en wallen ligt. Wij wensen u veel genoegten bij het lopen van deze route.	

Colofon
Uitgave: Gemeente Leeuwarden
Fotografie: © Rienk Terpstra
Samenstelling: Rienk Terpstra en Gert Elzinga
Ontwerp: Buro Klei

Meer beeldende kunst in Leeuwarden?

Kijk op www.leeuwardeninbeelden.nl

- 01 Urban Constellation
- 02 Lichtsculptuur
- 03 Zonder titel (Wall Drawing 621)
- 04 Schrijvende Hand
- 05 Objet Retrouvé
- 06 Borstbeeld van Anne Vondeling
- 07 Omsk
- 08 Pieter Jelles Troelstra
- 09 Tegeltableaus
- 10 Verzetsmonument 1940-1945
- 11 Zig zag
- 12 Zonder titel
- 13 Joods monument
- 14 Us heit
- 15 Campus Stellae
- 16 Meetbaar water
- 17 Mata Hari
- 18 Vismarktpijp
- 19 Amor Proximi, amor dei
- 20 De steenbok en de raven
- 21 Hekwerk met gestileerde lisdodde
- 22 Plaquette Havank
- 23 Mercuriusfontein
- 24 Zonder titel

Meer beeldende kunst in Leeuwarden?

Kijk op www.leeuwardeninbeelden.nl

